

Llegint, compartim: Projecte de lectura a dues bandes, primària i secundària

Institut Duc de Montblanc
Avinguda de Can Fatjó, s/n
08191- Rubí
Tel. 936 99 79 61

Responsable del centre:
Anna Garcia, directora (agarc243@xtec.cat)

Responsable de l'activitat:
Montse Flores (mflore32@xtec.cat)

Premi Bones Pràctiques Dinamització Lectora amb Lectura Fàcil 2013

“Un llibre tancat és un cementiri de paraules”

Màrius Serra

Llegint, compartim és un projecte de lectura a dues bandes entre alumnes de secundària (2n ESO) de l'Institut Duc de Montblanc i alumnes de primària (1r) de l'Escola Ramon Llull de Rubí.

L'Institut Duc de Montblanc és un centre de secundària on s'imparteixen estudis d'ESO i de Batxillerat. Des de fa molts anys un dels nostres propòsits més clars és atendre de manera individualitzada i col·lectiva tot el ventall que presenta l'alumnat, des d'aquells alumnes que manifesten més dificultats d'aprenentatge fins als que tenen més facilitats.

Coordinar-nos amb les escoles de primària ha esdevingut prioritari per conèixer els nostres futurs alumnes, preveure les estratègies que hem de desplegar en els processos d'ensenyament-aprenentatge i compartir activitats que ens vinculin a les escoles d'origen del nostre alumnat, tot cercant efectes estimuladors i de creixement.

La lectura és l'eix vertebrador sobre el qual actualment estem elaborant estratègies educacionals i vincles humans entre primària i secundària. L'efecte benefactor d'aquesta pràctica deixa veure els seus primers fruits entre l'alumnat que presenta més dificultats a l'hora d'aprendre perquè alimenta l'autoconfiança, el desig de compartir i ser útils per a la societat.

La iniciativa sorgeix de la necessitat de promoure l'hàbit lector a les aules atès que el nostre institut participa en el PIL (Pla d'Impuls a la Lectura) i com a Departament de Llengua

Catalana i Literatura creiem que la lectura és una eina bàsica per assolir les competències bàsiques que marca el disseny curricular.

La planificació estratègica del centre prioritza les activitats i les estratègies de lectura dins dels objectius generals dels cursos 2012-2013 i 2013-2014.

L'activitat es planifica per a un curs de 2n d'ESO d'atenció a la diversitat del nostre institut.

En començar l'educació obligatòria secundària, a partir dels informes de primària i les proves inicials per determinar les competències de l'alumnat, es detecten els nois i noies que han de cursar les assignatures instrumentals (matemàtiques, castellà i català) en un grup reduït.

Els grups de diversitat estan formats per deu alumnes amb diferents necessitats educatives.

El curs 2012-2013 tres alumnes del grup seguien el currículum amb adaptació curricular (dictamen).

El nivell i el ritme dels alumnes era molt heterogeni per la qual cosa es va determinar fixar una programació a partir de projectes segons els interessos que demanava el grup.

Pel que fa a la lectura, i ja des de 1r d'ESO, es treballava la lectura comprensiva en veu alta un cop per setmana. Només tres alumnes del grup presentaven bona predisposició per llegir. La resta veien la lectura com un problema i només en gaudien si escoltaven un adult llegint, fins i tot, ho demanaven.

En arribar a 2n, es va fer necessari canviar d'estratègia per reforçar l'hàbit lector. Per la qual cosa, es va introduir el treball

de la lectura a partir de les pautes del treball cooperatiu incloses en la programació anual de centre. Amb la cooperació i la col·laboració aprenem millor. Junts aconseguim més que per separat.

Slavin ho explica molt bé: *L'aprenentatge cooperatiu no és només una metodologia instruccional per incrementar l'èxit dels alumnes, és també una forma de crear un ambient feliç i prosocial a l'aula, fonamental per als bons resultats afectius i interpersonals.*

A l'inici de curs es va fer una petita tasca de reflexió amb la intenció de marcar els objectius que suposa llegir per a cadascú de nosaltres.

L'activitat es va plantejar com un joc i al voltant de quatre eixos temàtics:

- 1r concepte: Llegir: Per què?
- 2n concepte: La comunicació
- 3r concepte: El mètode: Lectura Fàcil
- 4t concepte: Els cargols: Els nostres companys de viatge

Pel que fa al 1r concepte **Llegir: Per què?** Els alumnes havien d'ordenar un seguit de verbs segons el que els aporta la lectura. Els verbs estaven repartits en cartronets de colors plastificats. En grups de tres, cada grup tenia els mateixos cartronets, calia arribar a acords amb els companys per tal de triar els verbs que millor expliquessin la relació personal amb la lectura. Un cop triats els verbs, un portaveu del grup els havia

de col·locar en ordre segons els acords presos i es posava en comú l'activitat de cada grup ¹.

AVORRIR-NOS	DIVERTIR-NOS	PENSAR	CONÈIXER
PARLAR	ESCOLTAR	APRENDRE	SOMIAR
VIATJAR	COMPARTIR	INFORMAR-SE	SABER
ENFADAR-SE	PLORAR	RIURE	BUSCAR
INVESTIGAR	ENTENDRE	VIURE	RESOLDRE SITUACIONS
SER MILLORS PERSONES	IMAGINAR	FER MEMÒRIA	RECORDAR
ENTENDRE'NS A NOSALTRES	ENTENDRE EL MÓN	CONÈIXER-NOS MILLOR	PARLAR
INTERPRETAR	RESOLDRE PROBLEMES O SITUACIONS	DIVERTIR-NOS	VIURE MÉS VIDES
APRENDRE	AMPLIAR CONEIXEMENTS	ESTUDIAR	RECORDAR

Aquest tipus d'exercici és útil perquè dóna molta informació al docent per veure com s'organitzen els alumnes i, sobretot, perquè comencin a estructurar les seves idees de forma oral. És una activitat que es fa en pla informal. Va bé fotografiar l'exercici dels alumnes i, fins i tot, tornar-lo a repetir a final de curs per veure com ha anat evolucionant la percepció dels alumnes respecte a la lectura.

Pel que fa al 2n concepte: **La comunicació**, es va seguir la mateixa metodologia que en l'activitat anterior. Després d'una activitat oral a mode de pluja d'idees, cada grup havia de col·locar els cartronets segons el que representés per als components del grup, la comunicació². En una taula hi havia

¹ Fotografia de les llistes dels alumnes en l'annex del projecte

² Fotografia dels cartronets dels alumnes en l'annex del projecte

cartronets en blanc per si algun alumne volia afegir algun ítem. Ningú en va afegir cap.

Llengua	Imatge	Mirades	Gestos
Tacte	Música	Moviment	Compartir
Parlar	Connectar	Intercanviar	Entendre

En dues sessions posteriors, es van dur a terme la resta de conceptes. 3r concepte: **El mètode: Lectura Fàcil**

S'explica als alumnes el mètode de lectura fàcil a partir de la lectura comparada de dos textos: un sense adaptació i l'altre adaptat a lectura fàcil³. Es va triar el fragment d'una llegenda africana perquè, en cas que l'activitat de lectura tirés endavant, l'objectiu era treballar amb textos del món.

³ Text original i text adaptat en l'annex del projecte

La lectura comparada d'aquests textos ens va permetre valorar la importància d'entendre el que llegim i, posteriorment, de posar en comú les dificultats que trobem quan llegim.

Aquestes activitats ajuden a crear en l'alumne la necessitat de llegir. Fer-li veure que llegir no és un problema, sinó: una eina, un recurs i un plaer.

En acabar l'activitat, vam fer un mural amb els objectius de la Lectura Fàcil:

CONEIXEMENT

LLEURE

COMPRESIÓ

+ PLAER LECTOR

ACCÉS A LA INFORMACIÓ

DRET

El 4t concepte: **Els cargols: Els nostres companys de viatge** es va introduir al final de les activitats de reflexió per tal d'aconseguir l'efecte sorpresa del grup.

Per intentar l'èxit de qualsevol activitat, cal que partim de l'observació, de la recerca, del diàleg i, sobretot, cal que tinguem una implicació afectiva amb l'alumnat i fomentar accions educatives que permetin un efecte immediat: vinculant emoció, situació, aprenentatge i rigor.

Després de les activitats de sensibilització de lectura, calia trobar uns companys de viatge i, també, un context on poguéssim compartir l'hàbit lector.

Vaig explicar al grup que des d'aquell moment treballaríem textos en format de lectura fàcil: contes i llegendes del món i que aniríem a llegir als nens i nenes de 1r d'educació infantil de l'escola Ramon Llull, centre que és a tocar del nostre institut.

Ens faltava, però, l'element ganxo: els cargols.

Mentre llegíem, criaríem cargols. I, per què cargols? Perquè el procés de lectura, des d'un punt de personal i simbòlic, és paral·lel al cicle vital d'un cargol.

Llegir forma part d'un procés individual i col·lectiu.

Llegir és un mena camí.

Llegir és resseguir les lletres, com els cargols ressegueixen les fulles.

Llegir deixa petja, com els cargols.

Llegir sol o en grup és compartir, comunicar-se.

Llegir és vida.

Llegir és aprendre a interioritzar, a mirar dins nostre. .. com si tinguéssim closca. Llegir, de vegades, és un aprenentatge lent. Els cargols deixen rastre, com les paraules...

S'explica aquesta "interpretació lliure del paral·lelisme entre la lectura i els cargols". Per tal de deixar més clara aquesta relació, passem cartonets (seguint la dinàmica de les activitats anteriors). En aquests cartonets s'hi poden trobar les característiques que ens permeten reflexionar sobre la percepció o els valors atribuïts als cargols.

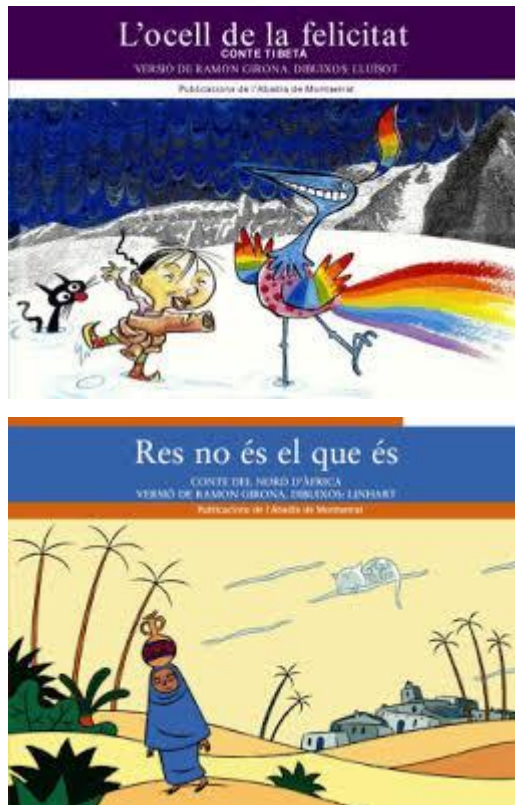
LENTITUD	SEGURETAT	INDEPENDÈNCIA
INDIVIDUALITAT	PROTECCIÓ	RECURSOS PER SOBREVIVRE
MOVIMENT	AÏLLAMENT	PARELLA
EQUIP	SEGURETAT	CONFIANÇA
RELACIÓ	VIDA	DIFICULTAT

Així doncs, després de treballar els quatre conceptes, vaig dur a l'aula un terrari amb un parell de cargols i vaig convidar els alumnes a buscar-ne més. El nostre institut està envoltat de vegetació, cosa que s'agraeix perquè dona un altre aspecte al barri i a les torres d'alta tensió que destaquen per sobre dels edificis.

Per tant, la resta de cargols els vam agafar a l'institut. Tenir cura dels cargols ens serviria, també, per fer un treball transversal (ciències i llengua) i per donar forma al nostre projecte de lectura compartida. Al llarg de l'execució del projecte, hem estat espectadors i espectadores de la reproducció dels nostres cargols⁴.

Un cop per setmana el vam dedicar a la lectura de contes del món:

⁴ Fotografies del cicle vital dels nostres cargols lectors

Vam llegir fins a cinc llibres però en l'intercanvi amb primària només en vam treballar tres.

En algunes sessions vaig enregistrar els alumnes amb l'objectiu que es poguessin escoltar per tal de revisar les seves produccions i millorar-les.

A classe, vam preparar un power-point⁵ de presentació de cadascú dels alumnes per ensenyar-lo als nens i nenes de primària quan anéssim a presentar l'activitat.

Per tal de sistematitzar el procés de lectura, cada setmana llegíem un fragment del llibre triat. En primer lloc, llegia jo en veu alta, per tal que els alumnes partissin d'un model i poguessin marcat en el seu full de lectura els mots que els

⁵ Power-point de presentació adjunt a aquest document

costessin de pronunciar, esclarir els conceptes de vocabulari nous, etc.

Després, llegíem el text entre tots. Repetint-lo tantes vegades com calgués fins aconseguir millorar la producció lectora. Llegir es va anar convertint, a l'aula, en un procés natural en el qual no em calia demanar torn de lectura perquè cadascú demanava llegir aleatòriament.

Quan vam considerar que ja estàvem preparats per llegir amb seguretat i fora de l'aula, vam preparar la sessió de presentació de l'activitat dirigida a l'escola de primària.

Vaig portar a classe el conte de Biblioburro, el vam llegir i el vam comentar. Aquest conte no està escrit en format de lectura fàcil però em va semblar que la història era molt similar a l'activitat que faríem nosaltres. En el conte del Biblioburro, un mestre, un cop per setmana, portava contes a nens i nenes i els els explicava. Nosaltres, també transportaríem els nostres llibres per fer-los arribar a altres nens i nenes.

Vam buscar a *you-tube* la història real del protagonista del Biblioburro per tal de posar cares als nostres personatges del conte. I, a partir d'aquell moment, vam preparar l'activitat.

Al cap d'una setmana, vam anar a l'Escola Ramon Llull. Els nens i nenes de 1r (dos cursos) ens esperaven a la sala d'actes. Allà, els vaig parlar dels avantatges que ens suposava llegir i, sobretot, de les oportunitats de fer de la lectura, un acte compartit. En l'annex, trobareu el power-point de presentació de l'activitat. El power recull, també, la presentació dels alumnes de l'institut (cadascú va llegir el seu text) i algunes

imatges del conte del Biblioburro per tal de contextualitzar l'activitat.

En aquesta activitat, anava fent preguntes als alumnes per tal que participessin i s'impliquessin. Vaig plantejar preguntes del tipus... tapeu-vos els ulls, us imagineu que per un moment oblidem tots els contes que ens han explicat, etc.

Un cop per setmana, els dijous, anàvem a l'Escola Ramon Llull a llegir a la classe dels nens de 1r. L'activitat la repetíem, la setmana següents, atès que el centre és de dues línies.

La mestra de primària s'ocupava de distribuir els seus alumnes en grups de 5. Per cada grup de primària hi havia dos alumnes de secundària que s'ocupaven de vehicular l'activitat amb els

petits.

Per dur a terme aquesta activitat, vam convidar a participar-hi un alumne de 2n que feia català a l'aula USEE. El nostre institut compta amb una USEE d'alumnes amb TEA (transtorn de l'espectre autista). LA USEE és la unitat de suport a l'educació especial. És un espai pensat per a aquells alumnes que serien susceptibles de ser escolaritzats en centres d'educació especial i que poden compartir tasques amb alumnes d'escolarització ordinària. Alumnes que tenen possibilitats de millorar en el seu aprenentatge en un centre d'educació ordinari. L'alumne de la USEE treballava l'activitat prèvia a la lectura amb els alumnes del grup de diversitat i, l'endemà, ens acompanyava a l'escola de primària.

La vetlladora del noi ens acompanyava quan anàvem a primària. Volíem que la lectura fos una activitat integradora. En una de les aules de primària, també hi havia una vetlladora que tenia cura d'un dels alumnes.

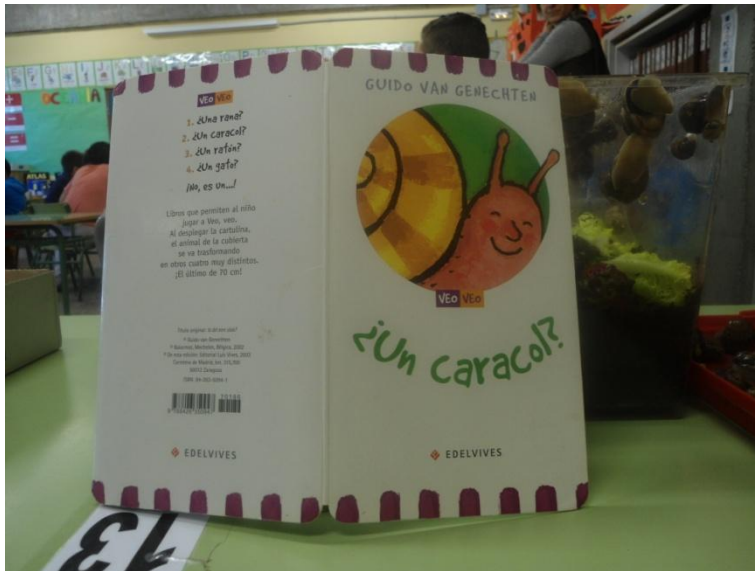
Quan arribàvem a l'escola de primària, començava amb una activitat de sensibilització per llegir per tal de captar l'interès per part dels alumnes.

El primer dia, els vam presentar els nostres companys, els cargols. Al final de l'activitat de lectura, sempre que aquesta funcionés si tothom col·laborava, repartiríem cargols a totes les taules i els nens i nenes els podrien tocar.

Les activitats de sensibilització a la lectura sempre estaven relacionades amb un cargol. Per exemple, el primer dia, per tal d'explicar el poder de la imaginació

que és capaç de transformar en mil i un objectes tot allò que ens proposem, els vaig ensenyar una imatge que s'anava convertint en una altra a mesura que li anàvem introduint elements per tal de modificar-la. L'activitat es plantejava de forma oral i interactuant amb el grup. En aquestes fotografies es pot veure la transformació d'un animal en un altre a partir de la introducció d'elements visuals que van modificant el dibuix. Per exemple, la cua d'una rata es pot convertir en el cos d'una serp i, alhora, en la llengua d'un gripau, etc.

Després de l'activitat inicial de sensibilització, presentàvem el llibre que llegiríem aquell dia. Sempre ho fèiem a partir de la formulació de preguntes. Per exemple, sabeu què és la felicitat?, quan esteu contents?, etc per tal d'aconseguir la participació de l'alumnat de primària.

Tot seguit, els alumnes de secundària es distribuïen, en parelles, a les taules dels nens i nenes de primària. Els vaig aparellar en funció de la seva competència lectora. Un dels

alumnes amb dictamen i l'alumne de la USEE feien l'activitat amb l'ajuda de la responsable de l'activitat.

Els nois i noies de secundària, llegien als petits i després de cada paràgraf, feien preguntes als meus petits per tal d'assegurar-se que anaven entenent el conte. Després, convidaven els més petits a llegir.

En finalitzar l'activitat, trèiem els cargols. Els repartíem a les taules i els alumnes podien jugar amb ells, tocar-los i, fins i tot, veure com havien crescut.

Planificar vol dir fer vestits a mida. En aquest grup de diversitat, calia fer un replantejament de l'aplicació del currículum, ser flexibles i dissenyar una metodologia en funció del grup. La lectura fàcil ens va permetre gaudir i compartir de la lectura. El fet de sortir de l'aula de l'institut també va ajudar a potenciar l'autoestima i la seguretat dels nostres alumnes que van esdevenir models i tutors en el procés de lectura dels alumnes de primària.

L'activitat es va dur a terme entre el segon i el tercer trimestre. Preparació al segon trimestre i intercanvi de lectura al tercer.

El final de curs no ens va permetre finalitzar l'activitat que reprendrem enguany.

El curs 2013-2014 reprendrem l'activitat amb els alumnes que fan 2n de diversitat i amb els alumnes que van encetar l'activitat, que en l'actualitat cursen el 3r d'ESO adaptat.

En aquests moments, treballem la lectura a 2n amb el mateix procediment que vam fer el curs anterior. Per tant, seran els alumnes de 2n d'ESO els que reprendran l'activitat a primària amb els nens que han passat a 2n. Els alumnes de 3r d'ESO, entre el segon i el tercer trimestre, a l'hora de llengua catalana i literatura, adaptaran els contes en format de lectura fàcil per tal de poder-los escenificar. Preveiem, a final de curs, poder cloure l'activitat amb la posada en escena de diversos fragments treballats a les aules. D'aquesta manera, els nens de primària podrien veure els contes llegits dalt d'un escenari.

Mentrestant, des de l'institut s'està elaborant un conte⁶ en format de lectura fàcil en el qual apareixeran els noms de tots els nens i nenes de les dues classes de primària. Aquest serà un dels regals que lliurarem a l'Escola Ramon Llull en finalitzar l'activitat.

La nostra tasca com a docents és capacitar l'alumnat perquè sigui competent llegint, que pugui donar sentit als textos. El fet de sortir de l'aula per posar en pràctica el que hem après i poder ajudar algú altre ajuda a revisar, perfeccionar i millorar la competència lingüística i lectora.

⁶ Principi del conte en l'annex del projecte

Cada llibre és una petita vida o moltes vides juntes, per tant, com que el llibre és únic, cal tractar-lo amb identitat. Els llibres, com els persones, som molt diferents els uns dels altres, per tant, tota lectura s'ha de presentar d'una forma diferent. Nosaltres ho hem fet a través de la cria de cargols per tal de treballar la motivació i desvetllar l'atenció per llegir i generar en l'alumnat la curiositat i les ganes d'agafar un llibre.

En aquests moments, s'han lliurat a l'escola de primària els horaris de la matèria de llengua per tal de tornar a reprendre l'activitat quan abans millor.

No disposem d'indicadors d'avaluació de l'activitat ja que des del centre no hem passat cap prova específica de lectura més enllà de les observacions diàries com a docents i de les proves ordinàries de cada trimestre. El que hem aconseguit i constatat és l'interès per llegir, la pèrdua de por a llegir en veu alta i, sobretot, de voler llegir fora de l'aula.

En sessions posteriors a l'intercanvi, posàvem en comú com havia anat l'activitat a partir d'unes pautes orals molt senzilles:

ANÀLISI DE LA SITUACIÓ

- Què ha passat? (hem llegit els dos membres de la parella; algú s'ha bloquejat...)
- Com ens hem sentim? (segurs, tranquils, nerviosos...)
- Quines han estat les conseqüències? (els nens no han seguit el fil; els nens no ens entenien; els nens han volgut llegir...)
- Com ho podríem haver resolt? (he tornat a començar, he demanat ajuda a la professora...)

Llegir no ha de suposar cap obstacle per a l'alumnat. Per això, hem volgut crear estratègies que no l'espantin, fer-lo còmplice per tal que esdevingui el protagonista del seu aprenentatge i de l'aprenentatge dels companys. L'aprenentatge és mantenir-se actiu, en acció. Per aprendre, cal actuar. Per això, amb aquesta activitat de lectura, s'han creat situacions d'aprenentatge diferents, dins i fora de l'aula, per fer de l'aprenentatge una vivència lligada a una situació i a la implicació personal.

A partir d'aquesta experiència d'intercanvi s'han reorganitzat les adaptacions metodològiques del tractament de la lectura a l'aula de diversitat (seqüenciació de les tasques, temps de les activitats, avaluacions, reducció treball, adaptació de materials, flexibilitat, etc) L'intercanvi de lectura ens ha permès llegir i entendre, veure acomplert l'objectiu de poder llegir en públic sense por, modificar les estratègies d'intervenció a l'aula, reconsiderar els punts forts i els punts febles de l'alumnat per reconduir la metodologia d'aprenentatge de la lectura, aprofitar els interessos del grup i ensenyar pautes per controlar i millorar la qualitat del procés lector.

Aquest enfocament de la lectura ha permès als nostres alumnes donar valor a l'hàbit lector. L'aprenentatge de la lectura ha assolit una altra dimensió perquè l'han practicada en un context emocional afectiu, amb il·lusió, formant-se aprenent i llegint junts.

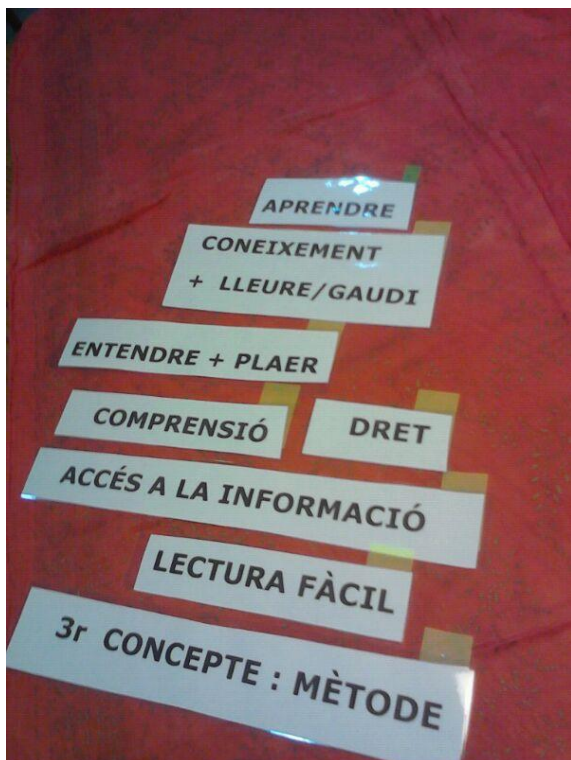
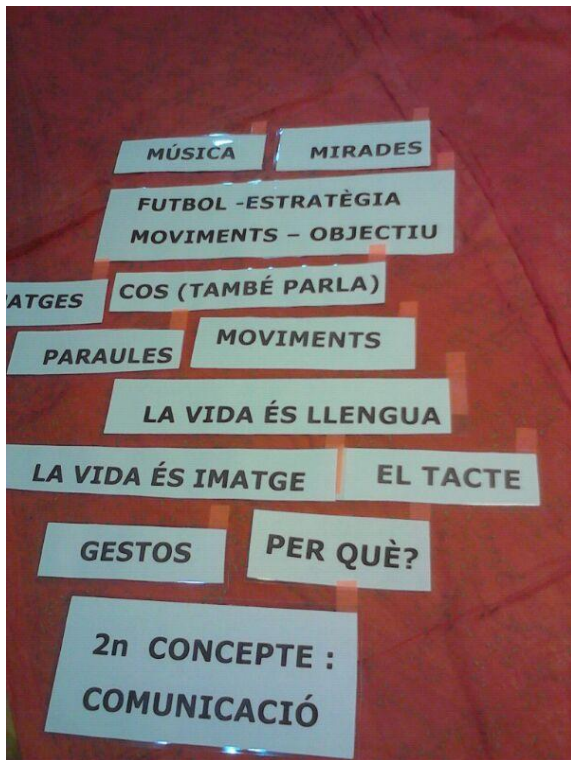
Per tot això, llegir és compartir.

La continuació d'aquesta activitat està prevista en la Proposta d'aplicació del PIL del curs 2013-2014⁷

⁷ Power-point Proposta d'aplicació del PIL del curs 2013-2014 adjunt a aquest document

ANNEX

TEXT SENSE ADAPTAR:

Era un rei que coneixia el futur i que va anunciar que cada una de les seves esposes li donaria un fill, però que només un d'ells naixeria com ell, amb una lluna plena al pit. Els altres fills només hi tindrien estels i mitges llunes.

La mare del fill de la lluna plena es deia Monrongoe i va amagar el nen perquè una de les dones n'estava molt gelosa. Aquesta dona va fer creure al rei que Monrongoe havia donat a llum un gos, i el rei, enfurismat, se'n va divorciar i la va donar com a criada a l'altra dona que era la favorita.

El petit príncep de la lluna, però, no va morir, perquè el van alimentar els ratolins amb engrunes de pa i un iogurt anomenat mafi.

Mitologia africana. Reis, déus i esperits. Jan Knappert. Ed Barcanova, 1988

TEXT ADAPTAT:

Hi havia un rei que coneixia el futur.

Un dia va dir:

-Cada una de les meves esposes tindrà un fill.

Un dels fills, naixerà amb una lluna plena al pit,
com jo.

Els altres fills que tingui

Naixeran amb estels i mitges llunes al pit.

La mare del fill de la lluna plena es deia Monrongoe.

Va amagar el nen perquè una de les dones del rei
estava molt gelosa.

Aquesta dona havia enganyat el rei.

Li va fer creure que la Monrongoe havia parit un gos,
en lloc d'un nen.

Quan el rei ho va descobrir es va enfadar molt.

Es va divorciar i la va donar com a criada
a la seva dona preferida.

El petit príncep de la lluna no va morir.

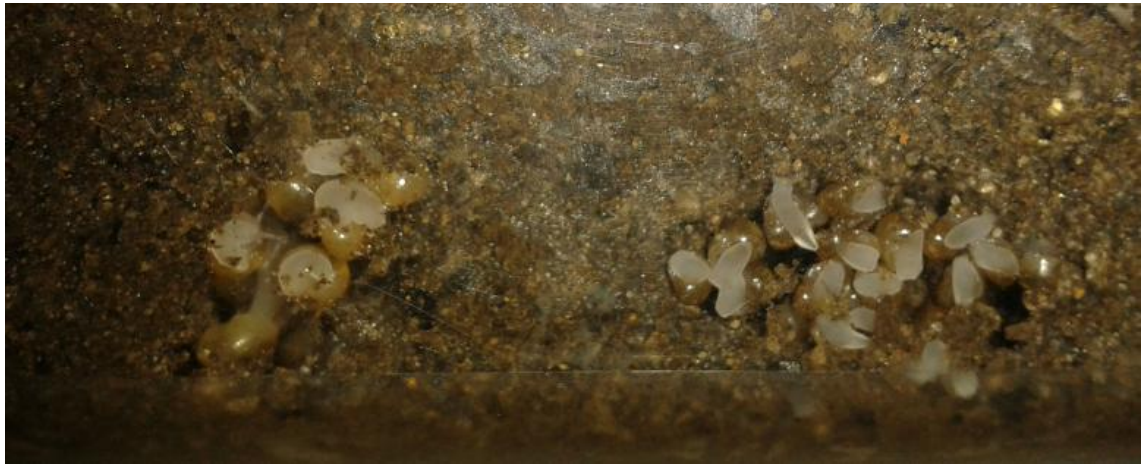
Els ratolins el van alimentar amb engrunes de pa
i mafi, un tipus de iogurt.

ADAPTACIÓ. Montse Flores

FOTOGRAFIES EVOLUCIÓ DELS NOSTRES CARGOLS

Ous

Acabats de sortir de l'ou

Aparellament

Canviant la closca

Mare i cria

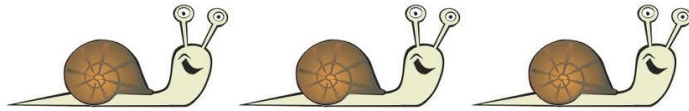
Mare i cries

Cries

**INICI DEL CONTE (ESBORNANY) QUE CLOURÀ
L'ACTIVITAT...**

ELS CARGOLS LECTORS

Un dia, anava a treballar,
i vaig estar a punt de trepitjar un cargol.
Arribava tard a la feina.
La nit abans havia plogut.
El terra estava mullat.
Molt mullat.

Quan anava a posar el peu
al primer graó de l'escala,
vaig veure el cargol.

Caminava a poc a poc.

Vaig pensar:

Aquest cargol mai no deu tenir pressa...

perquè caminava leeeeeeeeeeeent,
molt leeeeeeeeeeeent.

No m'ho vaig pensar.
El vaig agafar i me'l vaig endur,
amb mi, al cotxe.

Perquè no em caigués a terra,
el vaig enganxar al vidre del davant,
a tocar del volant.

Mai no havia tingut un acompanyant
tan lent al cotxe...

Un acompanyant que no deia res
però que es movia.

I tant que es movia!!!

Aquell dia,
semblava que tothom s'hagués posat d'acord
perquè jo arribés tard a la feina...
fins i tot els semàfors...
que estaven tots en vermell!!!

En arribar a l'institut,

els meus alumnes començaven a entrar a les classes.

No m'ho vaig pensar:

M'enduria el cargol amb mi!

Aquell matí, tocava lectura.

Els alumnes de l'institut llegien en silenci.

Des de la classe,

sentia els nens i nenes de l'escola del costat,

el Ramon Llull.

En aquella hora eren al pati.

Em vaig entretenir a mirar com jugaven.

Alguns nens i nenes s'enfilaven

a la muntanyeta de terra que tocava

a la paret de l'institut,

on jo treballava.

Em va cridar l'atenció un nen que cridava:

- **Aya!** Vine cap aquí!!!

Ayaaaaaaa, vineeeee

- És l'**Alan Baró**, va dir el cargol.

L'**Aya Ahauzi** corria i corria
per enfilarse cap a la tanca
que separa l'institut de l'escola.

Mentrestant,

La **Jihan Barrouhou** corria darrere
perquè baixés.

El **Pau Díaz** i el **Nikolai Dimitrov** també cridaven fort:

- Vineeeee

El cargol, que havia entrat amb mi a classe,
havia anat caminant des de la taula
fins a la finestra.

De sobte,
me'l vaig trobar enganxat
al vidre de la finestra
on jo havia enganxat el nas.

El cargol movia les banyes,

endavant i endarrere,
per mirar el grup de nens i nenes del Ramon Llull.
Em va semblar com si portés prismàtics
perquè torçava els ulls,
a banda i banda,
com per enfocar millor.

De cop i volta,
vaig sentir una veu fina,
molt fina...

que em deia a l'orella:

- Ara sortirà corrents el **Dembo Dukuray**

I jo vaig respondre...

- Ah, sí? Qui és el Dembo?
- El nen de la samarreta vermella!

És clar, vaig pensar,
el de la samarreta vermella...

Em va semblar
la conversa més normal del món
però... no m'havia adonat
que estava parlant amb un cargol!

El cargol girava els ulls
per poder mirar millor
els nens i nenes que jugaven
al pati del Ramon Llull.

De sobte, vaig sentir
que els meus ulls també giraven...
Era la primera vegada
que mantenia una conversa amb un cargol.

Les mans em van començar a tremolar.
M'havia quedat sense paraules!
El meu company, el cargol,
va arrepenjar el coll sobre la meva espatlla
i em va dir:

- Et fa mal el coll? T'has quedat muda!
- És que... és que mai havia tingut una conversa amb un cargol!!!
- No??? Doncs molt malament!
El món dels humans és estrany,
ben estrany...

Les coses us anirien millor
si observéssiu la natura,
si descobríssiu els colors de les flors,

les plantes, les fruites...

Les persones hauríeu d'aprendre
a viure més a poc a poc.

Nosaltres, els cargols,
ens movem arrossegant-nos
i, així, la nostra pell
s'endú l'energia de la terra.

Fins aquell moment,
ningú m'havia parlat d'aquella manera
i, molt menys, un cargol.

- Mira aquests nens, em va dir.
Ho veus? Riuen.
Aquests nens i nenes riuen.
Els teus alumnes, també riuen.
Llegeixen en silenci
i riuen.
Riuen per dins i per fora...

I sí.

Els meus alumnes reien.

Reien en silenci

mentre llegien.

El cargol va començar a baixar

de la finestra

i se'n va anar cap a les taules dels alumnes.

Va començar a pujar per la pota d'una taula

i es va aturar a la portada d'un llibre.

Des d'allà, em va mirar fixament

i em va dir:

- Si tornes a mirar per la finestra,
veuràs el **Malak El Harmak**
que està fent senyals amb les mans.

I sí, un nen,

movia les mans per saludar-nos.

No sabia què estava passant...

Aquell cargol es movia per l'aula

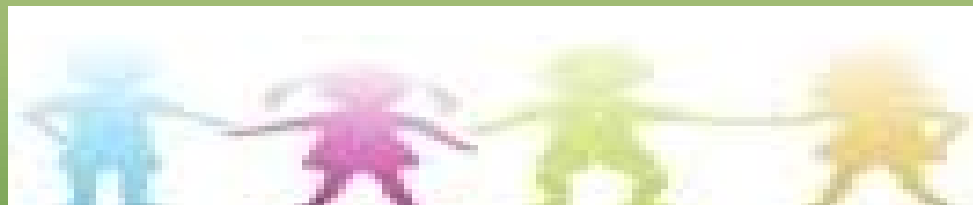
com si estigués a casa

i, fins i tot...

LLEGINT COMPARTIM

Intercanvi Institut Duc de Montblanc i Escola Ramon Llull

Rubí, curs 2012-2013

Nens i nenes de 1r
de l'Escola Ramon Llull...

Us proposem un joc:

Tanqueu els ulls

Us imagineu un món sense colors?

Us imagineu un món sense llibres?

Què passaria si oblidéssim tots els contes que ens agraden?

Què passaria si ningú ens expliqués contes?

I si no poguéssim imaginar i somiar?

I si no tinguéssim escola?

Us explicarem una història...

- Sabeu què és una biblioteca?
- Heu vist mai una biblioteca que camini?

Junts podem fer moltes coses...

BIBLIOPURRO

Una historia real de Colombia

JEANETTE WINTER

En un pueblito de Colombia
vive un hombre que ama los libros.

Se llama Luis.

En cuanto ha leído un libro,
lleva otro a casa.
Pronto su casa se llena de libros.
Diana, su mujer, se queja.

Luis se pone a pensar.
Finalmente se le ocurre una idea.

«Podría llevar mis libros hasta las zonas más apartadas
y compartirlos con los que no tienen.

Un burro podría cargar los libros,
y otro burro me llevaría a mí... ¡y más libros!».

Luis compra dos burritos fuertes.
Los llama Alfa y Beto.

Construye unas cajas
y pinta unos letreros: «BIBLI BURRO -
Biblioteca ambulante».
Después, Diana llena las cajas con libros.

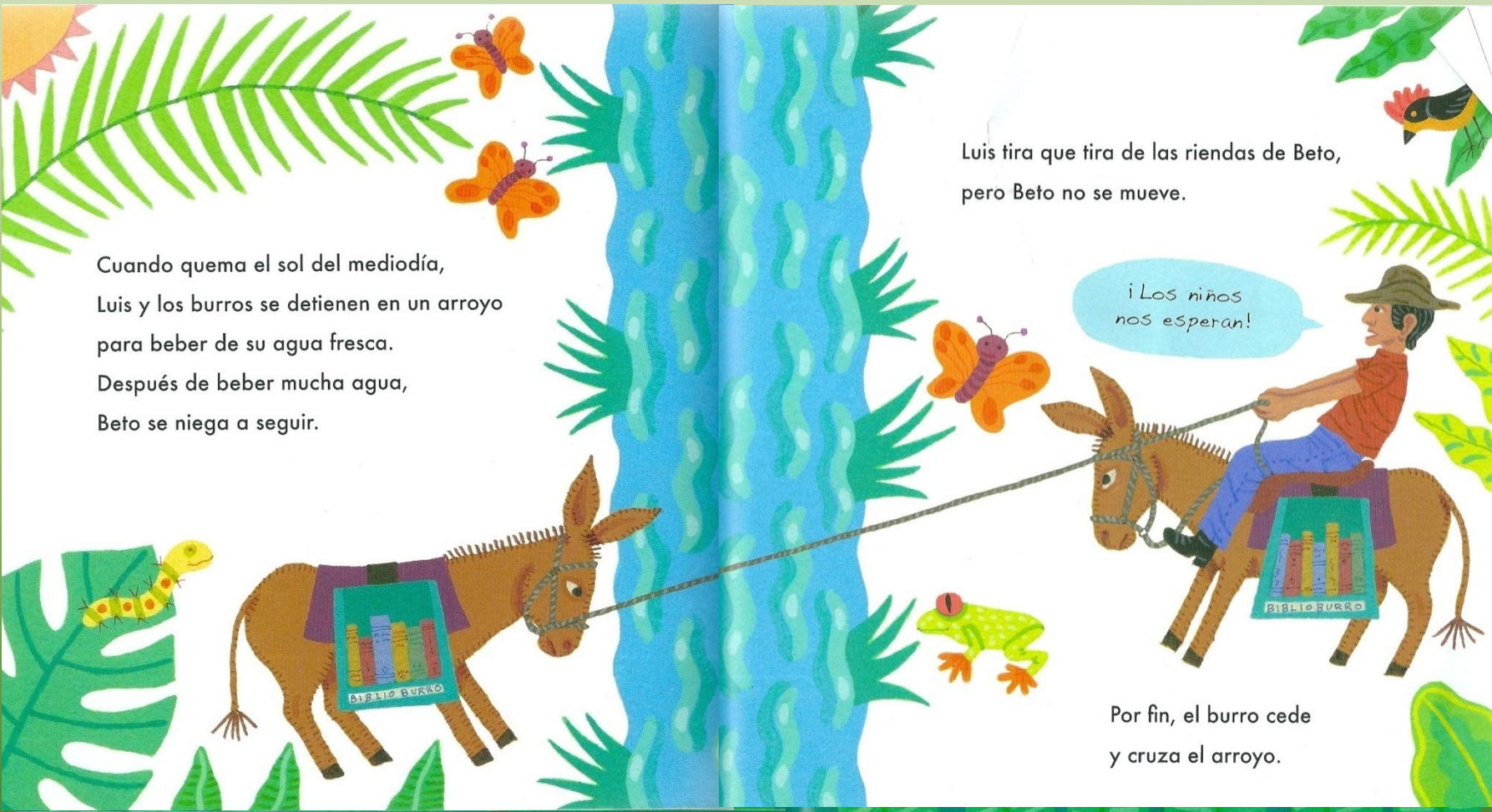

Cada semana, Luis, Alfa y Beto emprenden el viaje por el campo,
hacia las aldeas más remotas, en los cerros solitarios.

Esta semana se dirigen a El Tormento.

Cuando quema el sol del mediodía,
Luis y los burros se detienen en un arroyo
para beber de su agua fresca.
Después de beber mucha agua,
Beto se niega a seguir.

Luis tira que tira de las riendas de Beto,
pero Beto no se mueve.

¡ Los niños
nos esperan!

Por fin, el burro cede
y cruza el arroyo.

En las montañas, la senda está muy solitaria.
Solo se escucha el canto de los pájaros.
De pronto, de entre las sombras, ¡sale un bandido!

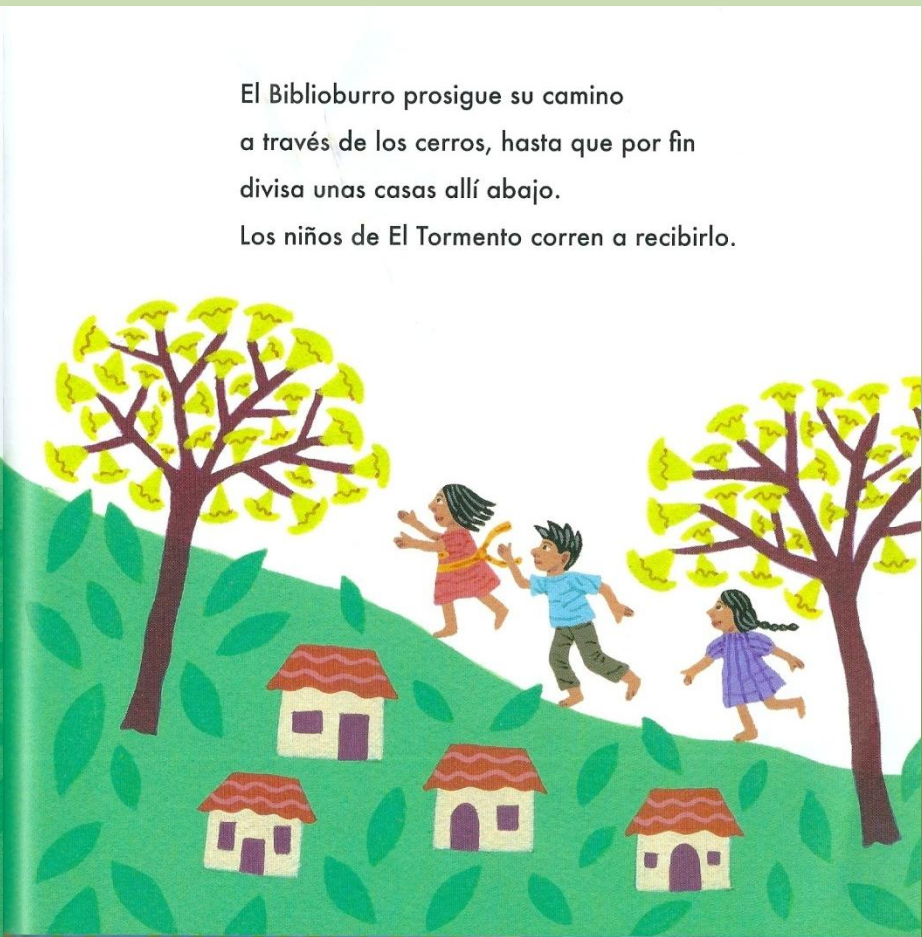

—Por favor, déjenos pasar —dice Luis—. Los niños nos esperan.
El bandido frunce el ceño al ver los libros.
Pero agarra uno y gruñe:
—¡La próxima vez quiero plata!

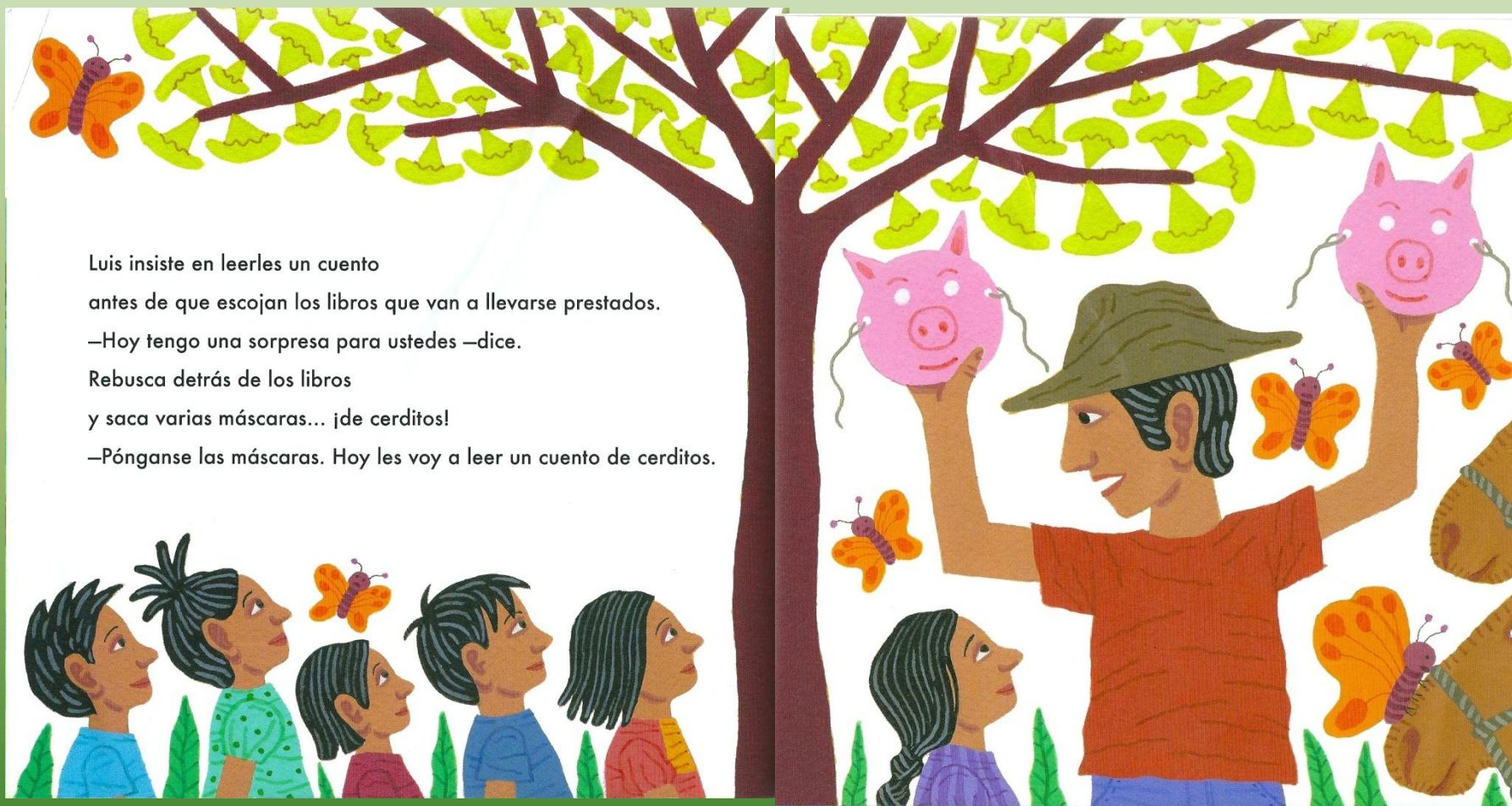

El Biblioburro prosigue su camino
a través de los cerros, hasta que por fin
divisa unas casas allí abajo.
Los niños de El Tormento corren a recibirlo.

Luis insiste en leerles un cuento
antes de que escojan los libros que van a llevarse prestados.
—Hoy tengo una sorpresa para ustedes —dice.
Rebusca detrás de los libros
y saca varias máscaras... ¡de cerditos!
—Pónganse las máscaras. Hoy les voy a leer un cuento de cerditos.

Había una vez...

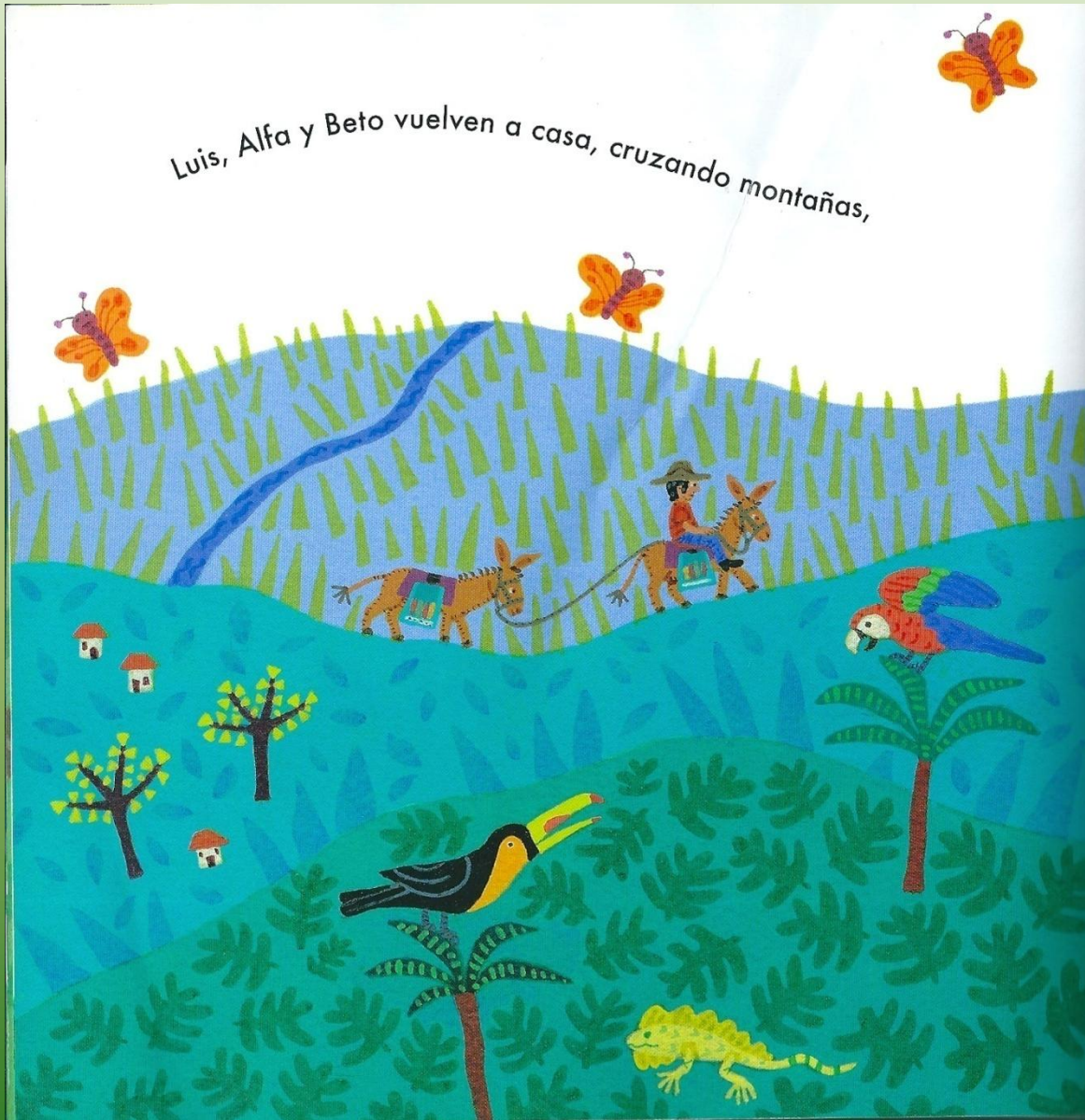

Cuando termina el cuento,
cada uno puede elegir
un libro.

Los niños sujetan bien sus libros,
se despiden y regresan a sus casas.

Luis, Alfa y Beto vuelven a casa, cruzando montañas,

praderas y arroyos, hacia donde se pone el sol.

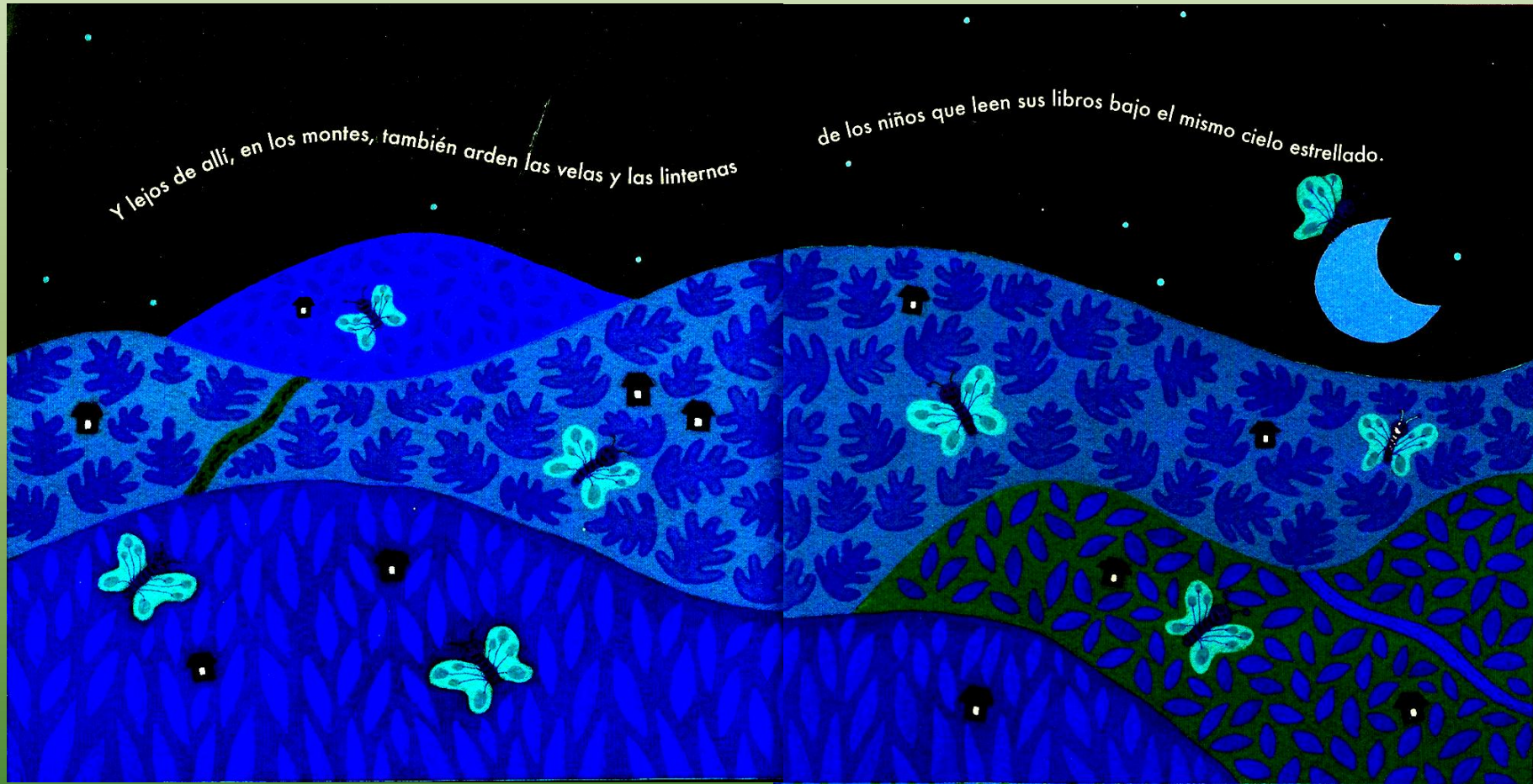

En casa, Luis da de comer a sus hambrientos burros.
Diana sirve la cena a su marido.
Después, en lugar de irse a dormir,
Luis toma su libro
y se pone a leer bajo la noche estrellada.

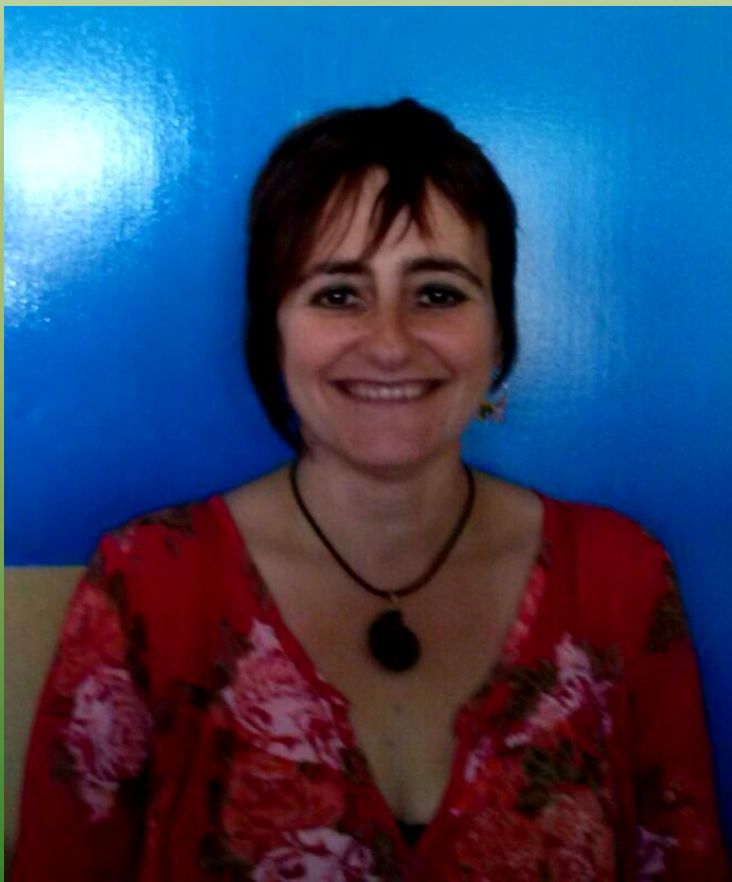

Y lejos de allí, en los montes, también arden las velas y las linternas

de los niños que leen sus libros bajo el mismo cielo estrellado.

ENS PRESENTEM...

Em dic Montse.
Si obrim els llibres per llegir...
les paraules estan contentes i
ens expliquen històries.
Sóc professora de llengua de
l'Institut Duc de Montblanc.

Em dic Laura. Tinc 15 anys.
Vaig anar a l'escola Schola.
M'agrada molt mirar les
sèries de la tele, per exemple,
El barco. Tinc una germana
més petita. Es diu Ana i té 9
anys.

Em dic Aitor. Tinc 13 anys. La meva escola era el Ramon Llull. Estic content de tornar al Llull perquè així tornaré a veure a la Casilda que me l'estimo molt. M'agrada molt el futbol i sóc del Real Madrid. També m'agraden els videojocs.

Em dic Sukaina. Tinc 14 anys. Vaig néixer al Marroc i vaig arribar a Catalunya quan tenia 5 anys. He anat a la Schola. M'agrada molt ballar i cantar. També m'agrada molt llegir. Sóc una nena polida. M'agrada molt arreglar-me, maquillar-me i planxar-me els cabells.

Em dic Manel però tothom em diu Manu. Tinc 14 anys. La meva escola va ser el Ramon Llull. Em fa molta il·lusió tornar a l'escola on vaig estudiar perquè vaig ser molt feliç. Forma part de la meva vida i aquí vaig conèixer la meva millor amiga. Ara anem junts a l'institut. Durant molts anys he ballat flamenc.

Em dic Dani, tinc 14 anys.
Vaig estudiar al Ramon Llull.
M'agrada molt desplaçar-me
amb patinet. Tinc moltes
habilitats amb aquest
transport. Sóc molt bo jugant
amb videojocs.

Em dic Rafa. Tinc 14 anys.
Vaig anar al Ramon Llull. El
que més m'agrada d'aquesta
escola és la Casilda perquè
em va ajudar molt. M'agrada
molt jugar a videojocs.

Em dic Raül. Fa tres anys jo era aquí, com vosaltres. Em vaig esforçar molt per aprovar. M'agraden molt els animals i els esports d'aventures. Sóc un noi que sempre riu. M'agrada molt aprendre jugant, amb jocs d'enginy i habilitat.

Em dic Hakim. La meva família és del Marroc però jo he nascut a Catalunya. El Ramon Llull va ser la meva escola. El que més m'agrada de l'escola era el pati perquè és enorme. M'agrada llegir i el futbol. Sóc del Barça. Cada any visito la meva família al Marroc, Bèlgica i Londres.

Em dic Jarly. Tinc 14 anys. Sóc de l'Equador. Fa 6 anys que vaig venir a Catalunya. He anat a l'escola Schola. Fa poc vaig anar a l'Equador a veure la meva família. Feia 6 anys que no la veia. Va ser molt emocionant. M'agrada molt la música.

Em dic Magalí. Sóc de l'Argentina. Vaig arribar a Catalunya quan tenia 3 anys. El Ramon Llull va ser la meva escola. Guardo molts bons records d'aquesta escola.

Em dic Ayad. Tinc 14 anys i
sóc marroquí. Vaig anar a
l'escola Joan Maragall.
M'agrada molt el futbol. Sóc
del Barça. Sempre ric.
M'agrada molt aprendre
coses noves. Sempre ajudo
els meus companys.

Em dic Adrià. Tinc 13 anys.
Vaig anar a l'escola Torre de la
Llebre. M'agrada molt la
música. També m'agraden
molt els cotxes, sobretot
l'Audi R8

NOSALTRES...

VENIM DE L'INSTITUT DEL COSTAT

VOLEM...

LLEGIR
APRENDRE
COMPARTIR

AMB VOSALTRES

MOLTES GRÀCIES

FINS DIJOURS!!!

PROPOSTA D'APLICACIÓ PIL

INSTITUT DUC DE MONTBLANC

CURS 2013-2014

OBJECTIUS abans de finalitzar curs 2012-2013

- **Elaborar valoració** activitats curs 2012-2013 (juny/juliol : informe al claustre- implicació professorat)
- **Informar** de la **previsió** de sessions de **treball** a partir de l'experiència aplicada.

OBJECTIUS inici curs 2013-2014

- Recordar al claustre de principi de curs l'objectiu estratègic del PIL:

- **Millora de l'èxit escolar** de tot l'alumnat potenciant la **lectura sistemàtica** en totes les àrees i matèries del currículum.
- **Augment de la competència comunicativa i lingüística** i el desenvolupament de l'**hàbit lector** en l'alumnat.

- **Presentar grup impuls** de treball com a motor dinamitzador del pla.
- **Difondre** previsió **activitats** curs.
- **Dissenyar xarxa de treball cooperatiu** interdepartamental a través de les RES.

- **Consolidar** estratègies comunes de tractament de la lectura a l'aula.
- **Informar** tota la comunitat educativa del full de ruta i de la dinàmica de treball.
- **Crear consciència** a partir de l'ús que la lectura és una eina indispensable per ser competent dins i fora de l'aula
- **Potenciar** intercanvi amb primària.

ACTIVITATS

- **Sessions informatives** al professorat (RES) – inici de curs-
- **Sessions de treball** del professorat per cicles (RES) –al llarg del curs-

- **Ampliació** borsa de **textos** –al llarg del curs–
- **Avaluació** al final del trimestre
- **Difusió** de les **activitats** a tota la comunitat educativa

- **Intercanvi de lectura** amb l'escola Ramon Llull: **Projecte Llegint, compartim** (iniciat 3r trimestre curs 2012-2013 amb curs reduït: 2n ESO diversitat+ alumnat USEE)

LLEGINT, COMPARTIM

Estratègia didàctica per llegir i aprendre de forma **cooperativa**.

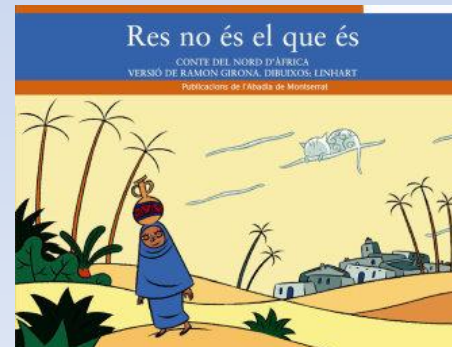
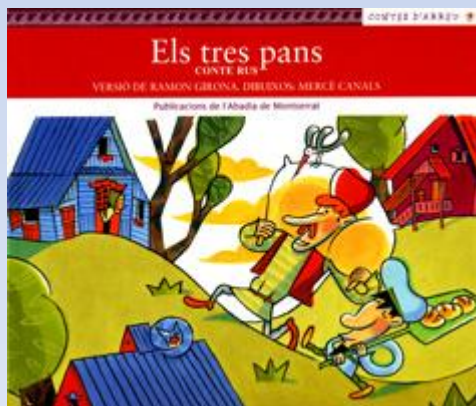
Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

L'activitat posa en contacte **alumnes** de 2n d'**ESO** de diversitat i de l'**USEE** amb **alumnes** de 1r de **primària** de l'Escola Ramon Llull.

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

- El nostre alumnat prepara a l'aula una **selecció de contes del món en format de Lectura Fàcil.**

La Lectura Fàcil segueix les **directrius** internacionals de l'IFLA, The **International Federation of Library Associations and Institutions**, quant al **llenguatge**, al **contingut** i a la **forma**.

La Lectura Fàcil aplica el principi de democràcia lectora

- **L'accés a la informació i a la lectura és un dret del qual ningú no en pot quedar exclòs.**

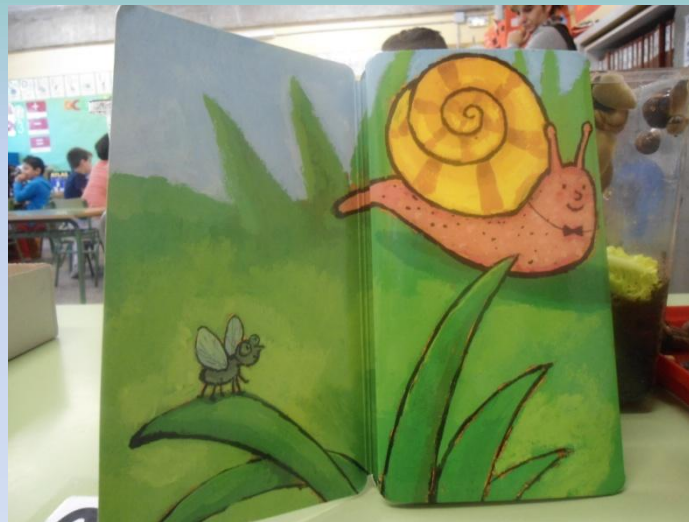
Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

**Un cop per setmana, alumnes de secundària
llegeixen als nens i nenes més petits i els
conviden a **llegir en parella** o en **petit grup**.**

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

Cargols fan d'eix **vertebrador** de la nostra activitat en presentar cadascuna de les sessions.

- Quan acabem de llegir, **observem els cargols** que, tot i ser lents, avancen. **Avancen segurs.**

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

Llegir és un aprenentatge de llarg recorregut.

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

Llegir és aturar-se, gaudir a poc a poc.

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

Si llegim en companyia i **aprenem junts...**

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

Enfilem **paraules** que construeixen **històries** i deixem **petja**: com el **camí** que dibuixen els nostres cargols...

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014

- **Oferiment de l'activitat a altres centres de primària de la població (centres adscrits; un cop al mes)**

- **Gestió de noves vies de lectura compartida:**
lectura a dues bandes; grup de lectura on line a través d'un blog basat en estratègies comunes de tractament de la lectura durant tot el procés lector

- **Creació d'un espai** de lectura a la pàgina web del centre (informació activitats Biblioteca Municipal; recomanacions de llibres...)

- **Oferiment** activitats de lectura a les famílies (voluntariat per a la lectura CPNL; grup de lectura AMPA)

- **Aplicació estratègia** comuna de **tractament** de la **lectura** en totes les àrees del currículum: **protocol** compartit i consensuat a les RES

En equip tenim més força

Proposta d'aplicació PIL Duc de Montblanc,
curs 2013-2014